

"ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ"

- ⊗ Το **Βυζάντιο**, ήταν αρχαία ελληνική αποικία που ιδρύθηκε στα στενά του Βοσπόρου, στην περιοχή όπου βρίσκεται σήμερα η Κωνσταντινούπολη.
- ⊗ Σύμφωνα με τον επικρατέστερο ιδρυτικό μύθο του Βυζαντίου, η πόλη ιδρύθηκε το 658/7 π.Χ. από Μεγαρείς αποίκους, με επικεφαλής τον Βύζαντα, από τον οποίο και πήρε το όνομά της.

Λίγα λόγια για το Βυζαντιο

Οι Φρυκτωρίες

- ⌘ Ήταν ειδικά κατασκευασμένοι πύργοι σε κορυφές, πάνω στους οποίους άναβαν φωτιές με σκοπό τη μετάδοση οπτικών σημάτων σε μεγάλες αποστάσεις.
- ⌘ Η μετάδοση της πληροφορίας γινόταν με πυρσούς κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η λέξη φρυκτωρία βγαίνει από τις λέξεις φρυκτός που σημαίνει πυρσός και ώρα που σημαίνει φροντίδα.

Πώς επικοινωνούσαν
στο Βυζάντιο;

- ⌘ Την περίοδο του βυζαντίου δεν χρησιμοποιείται πλέον η έκφραση φρυκτωρίες αλλά καμινοβιγλάτορες που προέρχεται από τη λέξη κάμινο (που διατηρούσε άσβηστη τη φλόγα των πυρσών) και τη βίγλα (παρατηρητήριο).
- ⌘ Είχαν φτιάξει πολλούς πύργους οι οποίοι ονομάζονταν φανοί (Το Φανάρι της Κωνσταντινούπολης από αυτό πήρε το όνομά του).

Πώς επικοινωνούσαν
στο Βυζάντιο;

- ⊗ Αυτό το σύστημα επικοινωνίας έφτανε μέχρι την Ταρσό της Μικράς Ασίας μια απόσταση δηλαδή 700 χιλιομέτρων και η απόσταση από φανό σε φανό (από πύργο σε πύργο) ήταν περίπου 100 χιλιόμετρα.
- ⊗ Το 532 μ.Χ. η αυτοκράτειρα Θεοδώρα με τη χρήση τέτοιων σημάτων ειδοποίησε τον στρατηγό Βελισάριο για να καταστείλει τη στάση του Νίκα. Ο Νικηφόρος Φωκάς στο έργο του «Περί Παραδρομής» περιγράφει τον ρόλο των καμινοβιγλατόρων και αναφέρει ότι τα κτίσματα αυτά χρησιμοποιούνταν για να ειδοποιούν τον στρατηγό και τον άμαχο πληθυσμό σε περίοδο απρόσμενης επίθεσης.

⊗ Βέβαια, μορφές επικοινωνίας αποτελούν επίσης το εμπόριο και η ιεραποστολή μέσω του δικτύου των χερσαίων και θαλάσσιων δρόμων καθώς επίσης και η επιστολογραφία.

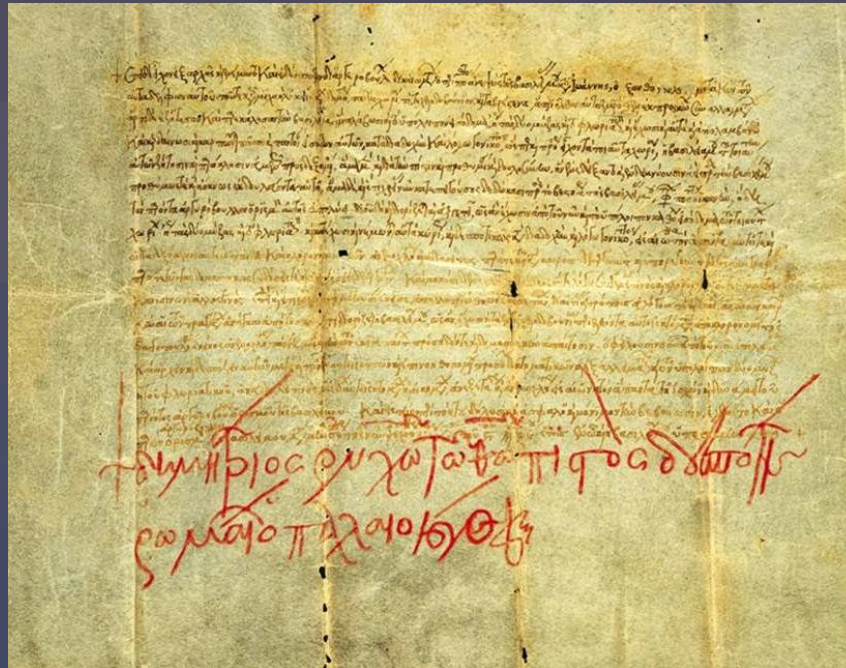

Άλλοι τρόποι επικοινωνίας

- ⌘ Στο Βυζάντιο το οδικό δίκτυο περιλάμβανε τους κεντρικούς, τους επαρχιακούς δρόμους, που συνέδεαν τις μικρές πόλεις και τα χωριά με τα μεγάλα αστικά κέντρα. Έτσι, διευκολύνονταν η επικοινωνία μεταξύ απομακρυσμένων περιοχών και πόλεων.
- ⌘ Τα οδικά δίκτυα αποτέλεσαν το μέσο για να εξελιχθούν μικρότερες μορφές επικοινωνίας, όπως το εμπόριο και η ιεραποστολή.
- ⌘ Οι βασικοί χερσαίοι δρόμοι του Βυζαντίου βασίστηκαν σε δρόμους που προϋπήρχαν από τη Ρωμαϊκή εποχή και χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά στρατευμάτων, αντιθέτως στο Βυζάντιο ήταν χρήσιμοι για την επικοινωνία μεταξύ των πόλεων

Οδικά Δίκτυα

- ⌘ Η επιστολογραφία εκτός από μέσο επικοινωνίας είναι και ένα λογοτεχνικό είδος, στο οποίο πραγματικά διέπρεψαν οι Βυζαντινοί. Έγραφαν προσωπικά γράμματα, πολλά από τα οποία είχαν σκοπό να δουν το φως της δημοσιότητας.
- ⌘ Αυτού του είδους η επιστολογραφία είναι βέβαια μέσο επικοινωνίας μιας πνευματικής ελίτ που έχει εκπαιδευθεί και προετοιμαστεί κατάλληλα στα σχολεία.

Η επιστολογραφία

- ✧ Στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία υπήρχε ένα καλά οργανωμένο δημόσιο ταχυδρομείο, το οποίο διατηρήθηκε από τους βυζαντινούς. Η λειτουργία του βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό στη συντήρηση αλόγων σε σταθμούς, όπου υπήρχε η δυνατότητα αλλαγής αλόγων.
- ✧ Οι Βυζαντινοί, κατέβαλαν επίσης προσπάθειες για τη συντήρηση των οδών και των σταθμών σε καλή κατάσταση και μάλιστα με επιτυχία ως τον 6ο αιώνα. Τα γρήγορα άλογα του ταχυδρομείου ονομάζονταν «βέρεδοι» (από τη λατινική τους ονομασία veredos), ενώ υπήρχε και η ονομασία «κούντουρα», η οποία αποδίδεται στη συνήθεια να «κονταίνουν» την ουρά τους (κούντουρος < κοντός+ουρά), ώστε να τρέχουν με μεγαλύτερη ευκολία.

Το «ταχυδρομείο» του Βυζαντίου

- ⊗ Ο πληθυσμός ήταν υποχρεωμένος να προσφέρει άλογα στην υπηρεσία του ταχυδρομείου, ενώ δεν ήταν σπάνιες οι περιπτώσεις επιτάξεων αλόγων των κατοίκων περιοχών που βρίσκονταν κοντά στις κεντρικές οδικές αρτηρίες.
- ⊗ Χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά επιστολών και άλλων αντικειμένων.

Το «ταχυδρομείο» του Βυζαντίου

Όλες οι παραπάνω μορφές επικοινωνίας
μπόρεσαν να κρατήσουν τη βυζαντινή
αυτοκρατορία ενωμένη για πολλούς
αιώνες.

Σοφία Σκεπαρνιά
Έλενα Μιχαλαρόγιαννη
Χριστιάνα Χατζηγιαννάκη

www.Wikipedia.com/byzantio

Vizantinonistorika.blogspot.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ